

tistega terejalskega, napol izobraženega ljudstva, katero je on prej na vse mogoče načine hujšal in fanatiziral. Znano pa je iz zgodovine človeške družbe, kako znajo ravno nižji sloji izrabiti premič, če jo dobre slučajno v svoje roke. Ves tisti fanatizem, ki so ga župniki vzgojili v svojem ljudstvu, se bo polagoma razvil v nasprotno smer. To ljudstvo bo naločilo polagoma spoznavati, da je pravzaprav njihov domesnjani voditelj odvoden od njihove milosti in nemilosti. In ko bo ljudstvo, ono, terejalsko in fanatizirano ljudstvo, spoznalo to svoje novo stališče, to moč, katero mu daje novi papeški dekret, tedaj bo začelo tudi izrabljati to svojo premič. Ne bo dolgo trajalo in naši mogeni župniki bodo popolnoma odvjeni od ljudstva, v katerem so sami vzgojili sovraštvo do vsega, kar ni klerikalno. Predvsem pride tukaj v poštev materialno stališče župnikovo. Kajti takor hitro kaž župnik ne bo več ugajal kaki hysterični terejalki, bo ta nahujskala vse Marijine device in devičarje, ki bodo po depacetiji povedali škofu, da niso zadovoljni s svojim župnikom in da naj škof izpolni povlečen kozist, kongregacije v Rimu ter odstavi nepriljubljenega in nezmožnega župnika. Tako se bo ta nezmošna masa vedno bolj polaščala vpliva na vse cerkveno življenje — in kam to pribede, ni treba razlagati. Vso tisto zlo, katero so naši duhovniki vzgojili v srcu naših nerazsodnih mas, se bo maščevalo nad njimi samimi. Vso tisto sovraštvo, ki naj bi pokončalo vse napredno gibanje in mišljenje, se bo sčasoma obrnilo proti tistim, ki so to sovrastvo ustvarili in vzgojili.

Duhovniki bodo moralni sami použiti greinke sadove svojega pogubnega hujškanja in fanatiziranja.

Vsiči cerkveni krogi pa prav dobro vedo, da bodo duhovniki navzlie vsemu servilizmu, v katerega so se takoreč vživelj, vendarle spoznali svojo slabo in naravnost sramotno stališče, na katero jih stavljata omenjeni dekret konzistorialne kongregacije v Rimu. In da bi se morda med duhovniki ne vzbudil kak splošni čut nezdolovljnosti, tedaj je treba umoriti se o pravem času vsak čut samostojnosti. V tem oziru so bili in so še najbolj nevarni takozvani modernisti, ki se niso hoteli nje kaj ozirati na nezmotljive ukaze raznih papežev, ki so prišli do preiprečanja, da imata duhovnik pravico svobodno misli. In vsled tega je izsel že prej omenjeni »motuproprio«. V tem so objavljene naredbe o seminarističnih studijah, o volitvi seminarističnih učiteljev, o pogojih za sprejemanje višjih duhovniških posvečevanj, o duhovniških kongregacijah, o izobrazbi mlajših duhovnikov itd. »Motuproprio« objavlja tudi formulje za prizgo, katero mora položiti vsak profesor pred začetkom svojih predavanj, vsak spovednik, vsak uradnik škofijskih uprav, član kongregacij in postni pridigarji.

Iz tega »motupropria« se dobro vidi, da višji cerkveni krogi ne zaujajo nižjemu duhovništvu. Ta »motuproprio« naj v zvezi s prej omenjenim dekretom rimske konzistorialne kongregacije popolnoma oslabi moč nižjega duhovništva ter okrepi moč škofov in drugih višjih cerkvenih dostojanstvenikov. To pa ne znači drugega, nego da boče ultramontanska cerkvena organizacija na vsak način in z vsemi sredstvi ohraniti skrajni absolutizem. Vsled tega reorganizira svoje samostane, svoje redove, svoje šole, svoje duhovništvo, oklep se neizobraženih, nerazsodnih mas, da zamori vsako svobodnejše reformsko gibanje. Vse te eneklike, dekreti se pa dokaz, da je v središču ultramontanizma čut varnosti in govorosti oslabljen in sicer zelo oslabljen. Toda vsi ti dekreti, vsi ti poskuši oslabljenega ultramontanskega absolutizma ne bodo ustavili toku časa, časa, ko skoraj mimo vsake vase s opisom lokomotiva, ko skoraj po vsaki okrajni cesti drvi avtomobil, in ko nad glavami začudenega ljudstva plovejo zrakoplovi, časa, ko nas naprek naravoznanstva sili k temu, da preiskusimo vse svoje duševne nazorne metode, ko se pravoznanstvo in medicina temeljito izpreminja.

Dnevne vesti.

+ Odbor zaupnikov narodno-napredne stranke je sklican na dan 15. septembra ob 10. dopoldne. Zboroval bo v mali dvorani Narodnega doma.

+ Dr. Ivan Tavcar prejel je dasnes od g. dr. Rybača iz Prage tole brzjavko: »Hribar mi pravil o razpravi. Nisem govoril z nobenim ministrom o Hribarjevi afieri.

Dr. Rybač.

+ Iz deželnega odbora. Stavni praktikant Drag. Gustinčič imenovan je stavbnim pristavom — Deželni odbor je pritrdiril sklepnu mestne uprave, da se nemška ljudska šola v Ljubljani skrbi na trirazredni-

ca. — Anton Germ in Anton Šterle se imenujeta deželnima cestarjema v Ložu.

+ Deželni zbori. Za sedaj so sklicani sledeči deželni zbori: Škofjerski in koreški za dan 20. septembra, Šenčurški, nitjeavstrijski, solnograški, predarški, gališki in gornjeavstrijski. Ostali deželni zbori bodo sklicani pozajma.

+ Nezgramost. Ljubljanski revolver, ki se tiša v »Učiteljski skrni«, se je predzrili očitati nam nedopustljivo vplivjanju na sodišče. To smo po njegovem umovljanju zagrosili s tem, da smo pribili e n o izmed mnogoštih nemšic, ki jih je Ribnikar stresal pred sodiščem. Morda bo zdaj tudi dr. Rybač kaj takega očital, ker je tudi dr. Rybač postavil Ribnikarja na laž. To očitanje ljubljanskega revolverja je pač nesramnost prve vrste. O kakem vplivjanju seveda še govora ne more biti, saj sodijo pri sodiščih s o d i n i k i in ne stare babe in saj ti sodniki ne sodijo po časniških polemikah, marveč samo po izpovedbah prič. Ribnikar mora pač imeti zelo slabovest, da vidi povsod strahove.

+ Vlada zoper društvo državnih uradnikov. Kakor smo že poročali, vlada zelo nerada gleda uradniške organizacije. Zdaj je vlada popolnoma jasno povedala svoje mnenje v tem oziru. Pred dobrim letom so hoteli na Dunaju ustanoviti uradnike e. kr. civilnosodskega depozitnega urada svoje društvo. Predložili so to zadevna pravila, ki so bila podobna pravilom društva uradnikov e. kr. drž. blagajn, katerega je nižjeavstrijsko namestništvo potrdilo. Navzite temu je namestništvo prevedalo ustanovitev tega društva, ker je — nevarno državi. Namestništvo je svoj odlok utemeljeno s tem, da se hoče združiti uradniki, ki so v razmerju podrejenosti, vsled česar bi bila disciplina v nevarnosti. Proti temu odloku so se pritožili na notranje ministarstvo, ki je pa pritožbo zavrnile ter navedlo iste razloge, kakor namestništvo. Vlada torej smatra društvo e. kr. uradnikov za državi nevarna. S tem činom pa vlada na najkruterji način krati državljanske pravice uradnikom. Ker so pa skoraj vsa društva e. kr. uradnikov ustanovljena na podlagi pravil, kakor jih je predložilo prej omenjeno društvo, smemo pričakovati, da bo vlada delala uradniškim društvom še velike težave, če jih že ne bo mogla spraviti s sveta.

+ »Länderbanka« in klerikalni gospodarski polom na Koroškem. Nekateri listi so poročali, da hoče »Länderbanka« prevzeti sanacijo klerikalne centralne blagajne poljedelskih zadrug na Koroškem. To počelo pa ne odgovarjanje resnic. Pač se pogajali z drugimi velikimi dunajskimi banenimi zavodi, toda ti so to nevhaležno delo odklonili. Sicer je pa jako čudno, da se klerikale obračajo na — židovska podjetja, kakor navadno nazivljejo dunajske banke. Dva trije samostani naj se združijo, pomaga jim naj še kak olomuški škof — in koroški kmet bo rešen.

+ Dr. Weiskirchner pojde. Kakor poročajo dunajski listi, bo v najkrajšem času imenovan trgovinski minister dr. Weiskirchner za dobroplačanega guvernerja »Länderbanke«. Ta novica se precej čudno glasi, ker bi moral namreč v tem slučaju dr. Weisskirchner kot trgovinski minister odstopiti, kar se pa v prihodnjih 14 dnevnih najhrberje še ne bo zgodilo. Ta novica pa tudi kaže, da so dunajski krščanski socialisti popolnoma zapustili svojo demokratsko stališče. Danes ne gre voditeljem dunajske krščanske socijalne stranke za nič drugega, nego za nastno plačana mesta guvernerjev in raznih upravnih svetnikov. S tem, da ti voditelji sprejemajo tako mesta, se pa popolnoma naravno obvezujejo napram vladu in napram raznim kaptališčnim podjetjem. Kako pa morejo potem ti ljudje zastopati interese malega obrtnika in trgovca, tega pač ne treba razlagati.

+ Lahi v Gorici proti Slovencem. V petek zvečer so ineli laški posestni junaki v Gorici shod, na katerem so sklepali, kaj storijo, če se bo vršil slovenski protestni shod v Trgovškem domu v Gorici v nedeljo. Sklenili so bili, da se snidejo pred mestnim vrtom. To se pravi, da hočejo izzvati boje, da bodo hodili po mestu v gručah ter napadali Slovence in razbili, kar jim pride slovenskega pod roko; hoteli so tudi udetri v javne lokale, da napadejo Slovence. Tako tolovaško razpoloženje je vladalo na shodu, katerega se je udeležil tudi župan Bombig, govoril in spodbujal navzoče na »obrambbo Gorice!« — V nedeljo pa je bil mir. Lahom se je le sanjalo o slovenskem protestnem shodu. Zanimivo je, da gonji proti Slovencem v Gorici načeljuje župan Bombig, ki sam živi največ od Slovencev. Ce bi kak drug župan tako delal n. pr. proti Nemcem, kakor Bombig proti Slovencem, to bi ga vladu hitro pograbila za vrat! Proti Slovencem pa je v današnjih časih v Avstriji vse dovoljeno!

Potresi določni zakon. Cesar je potrdil v deželnem zboru kranjskem sprejeti zakonski načrt, s katerim se dovoljuje deželnemu odboru, da sme pravljiti pri evakuisem mostu v Radčeh mitnico.

Klerikalni posamez na Koroškem, Posojilnica v Globasnici je nam poslala te-je popravek: Sklenje se na § 10. tiskovnega zakona podpisani z ozirom na notice, objavljeno v listu »Slovenskoga Naroda« dne 7. septembra 1910 št. 272 pod naslovom: »Klerikalni posamez na Koroškem, zahtevamo, da v smislu omenjenega zakona objavite sledenje popravek: Ni rea, da je posojilnica v Globasnici članica nemške »Central«, res je temveč, da je članica »Zadržujoče Zveze v Ljubljani«. — Globasnica, dne 11. septembra 1910. — Posojilnica v Globasnici, reg. sodruža g. n. z. — J. Jehl, Urban Sadjak. — Če je posojilnica članica nemške »Central« ali »Zadržujoče zvezze« v Ljubljani, je v danem slučaju popolnoma postranska stvar, glavno je, če je posojilnica pri klerikalnem polomu kaj i z g u b i l a. To bi naj bila gospoda Jehl in Sadjak povedala, mesto da se lovita za mušice in popravljata nebitvene stvari.

Uradne nemarnosti pri koroški centralni zvezi poljedelskih zadrug. Z ozirom na koroško klerikalno zadržujoče zvezzo poljedelskih zadrug vladajo tudi v zadružnem registru, katerega vodi celovsko okrožno sodišče, naravnost škalandalozne razmere. To zvezo so 1. 1900 vpisali v zadružni register. Čeprav je bil na ustanovnem občnem zboru izvoljen msgr. Weiss kot predsednik in je bil tozaderni protokol tudi predložen okrožnemu sodišču, vendar ni bil magr. Weiss kot predsednik vpisan v zadružni register. Šele meseca avgusta tega leta je sodišče prišlo na to pomanjkljivost in je Weiss vpisan kot predsednik zadrže, so dvakrat izpremenili pravila, vendar pa dodatno ni opazilo, da predsednik ni vpisan.

† Umrl je v Kamni gorici dne 12. t. m. umirovljeni terezijaniški prefekt gospod Peter Novak v 63. letu svoje starosti. Pokojnik je bil vzoren rodoljub; izpolnila se mu je zadnja želja, da v temelji domači mu truplo leži.

Kam gre denar? Ministrstvo za javna dela je nakazalo društvu za izobrazbo služkinj za boljše sloje za tekoče leto znesek 3000 K. Predsednica društva je grofica Dora Kottulinska.

Avtrijske najdbe iz rimskih časov na umetniški razstavi v Rimu leta 1911. Dunajski arheološki institut je dobil ukaz, da da iz mavevliti za umetniško razstavo, ki bo prihodnje leto v Rimu, vsa mojstroska dela iz dobe rimskih cesarjev, ki se nahajajo v raznih krajih monarhije. S tem naj poda avstrijski oddelek jasno sliko v razvoju rimske umetnosti v tistih provincah, ki danes spadajo k avstrijski monarhiji.

Prestop k protestantizmu. Nemški listi poročajo, da je deset Marioborčanov prestopilo k protestantizmu in to zaradi zadnje slovenske slavnosti v Št. Ilju, oziroma udeležbe slovenskih duhovnikov pri tej slavnosti (!!!)

Poskušen samomor. Iz Trsta poročajo: 25letni privatni uradnik Ladislav Drvota iz Prage, ki je bil na posledi nastavljen v nekem bančnem zavodu v Gradcu, se je na potu v Trstu v nekem gozdčku pri Nabrežini pognal iz revolverja dve krogli v desno senco, eno pa levo stran prs. Navezle težkim ranam je imel Drvota še toliko moči, da je šel peš v Trst, kjer so mu pomagali, da je prišel do rešilne postaje. Od tod so ga odpeljali v bolnično. Ranjeno pače povedati v zraku, zakaj se je poskusil usmrstiti.

Ne razumejo slovenski v pisarni župnišča pri Sv. Antonu novem v Trstu. Včeraj popoldne je bil Slovenski Josip Kodrič v župnišču pri Sv. Antonu novem, da bi dobil krstni list za svojo gledano dekleico, ki začne hoditi letos v šolo. Pisar, ki je tam uredoval, pa se je zadrl na sloven. prošnjo: »Non capisco«. Tedaj je Kodrič potkal na vrata župniške sobe in prosil župnika, na pojam pisarju, kaj bi rad imel. Župnik je to tudi storil. Tedaj je rekel pisar Kodrič slovenski: »Tu treba kolek za eno krono«. Prej ni razumel slovenski, a potem pač. Da se nahajajo tudi v tržaških župniških pisarnah taki bedasti italijanski fanatici, pač ne bi bili nikdar verovali.

Zupna ura. Na uradnike tržaškega magistrata je napravila silenčni vest, da je postal prvi njihov cestadino, to je njih ſef, brez ure. Zato so začeli med seboj nabirati denar, da kupijo illustrissimu novo uro, katero mu poklonijo na slovensem način. Ura bo imela napis: V spomin na kulturne čine 4. septembra 1910. Slovenska trgovina. Nekaj Recknagelova trgovina na Mestnem trgu je prešla v slovensko posest. — Glej današnji inosrat.

Nagrada. Mestni strošnik Karel Mramor je dobil 52 K 50 v postavno določene nagrade, ker je v nevarnosti za lastno življenje ročil in vodilno vabilno vabi odbor.

Nosreča v usnjari. V Pirihovi usnjari v Ptiju se je ponesrečil usnjarski pomočnik Anton Kok. Stroj za valjanje mu je zgrabil desno roko in mu petri vse prste.

Vlomljeni na delu. V nedeljo po noči so svedroči vdrli v skladisč tvrde Fonda in Commissio v Trstu, navrhli blagajno, ter odnesli 8000 krov. Včeraj je tržaška policija imela še vse tiče na varnem. To so: 17-letni Santo Vittorio, 20letni Guido Qualla, 27letni Henrik Trevisini, 20letni Romeo Trevisini in 24letni Karl Onanna. Kakor kažejo imena, čista kalabriška kri!

V pust pričel. V ponedeljek ponoči je strafnik posvaril na Starem trgu dva goriška zidarja, zaradi kalenja nočnega miru. Ker nista ubogala, sta naprej rasgrajala, sta bila aretovana. Policeja je potem dognala, da enega razgrajala zasleduje tukajšnje deželno sodišče zaradi motenja vere. Ko prestane policejsko kazen, ga izroči.

Po ceni kosilo. V nedeljo opoldne je prišel znani vagant, 55letni Karel Spindler, v neko gostilno na Rimski cesti, kjer je naročil kosilo in literi na. Ko je bilo treba plačati, je pričel razgrajati, nakar so poklicali stražniki, ki je Spindlerja aretoval. Izredili so ga sodišču.

Vtihotapec. V noči od nedelje na ponedeljek se je neki neznanec vtihotapil skozi odprtjo okno v neko privatno stanovanje na Cesti na južno železnično in ukradel iz kuhinje uro budilnik, vredno 5 K, služkinji pa zlat prstan.

Zastonj delo so imeli v nedeljo ponoči neki zlikovci, ki so vlomljali v dvoje barak »Kranjske stavne družbe«. Ker ni bilo v njih drugega, kakor razno orodje, so praznih rok odšli.

Sadje rabitali so neki dolgorastežni na Bončarjevem vrtu v Komenske ulici ter napravili 10 K škode.

Vandalizem. Danes ponoči so pokazali ponočnjaki na Gradu zopet svojo podivljost. Izdrli so na Vrtdbah pet klopi ter jih s stebri vred vrgli za Vrtdbo. Isto tako so izdrli napis »Na Vrtdbah« ter tudi tega vrgli tja, kakor klopi. In še celo zemljemščinu niso dali miru in so tudi te izdrli. Da se pride takim stvarem v okom, naj vsakdo, kdo bi vedel kake podatke, ki bi vodili zlikovcem na sled, že v interesu javnosti, takoj vsako najmanjšo sumnijo naznani mestni policiji. — Storile so lahko priti na sled, kajti kakor se nam naknadno poroča, so našli na kraju, kjer je bil izruvan mejniki srebrno verižico s širimi strebenimi obeskom, na katerem se nahaja napis: Wilhelm II. König von Preussen — Dem besten Schützen.

200 K izgubil. Včeraj je nek govor izgubil na potu od Spodnje Šiške mimo državnega kolodvora, po Bleiweisovi cesti do skladisča južnega kolodvora 200 K. Pošteni najdljitev naj bi oddal vsoto pri mestni policiji na magistratu.

Izgubljeno in najdeno. Gospa Frančiška Adamčeviča je izgubila belo pletenje jopic, vredno 11 K. — Monterjeva žena Adela Folmanova je izgubila rjava denarnico z manjšo vsoto denarja. — Kontorist g. Karel Favej je izgubil 200 K v bankovih. — Neka gospa je našla sivo torbico z manjšo vsoto denarja. — Poduradnik g. Ivan Rakovec je našel črn dežnik. — Izgubil je dijak Fran Paternost črno denarnico, v kateri je imel ok

la Srbe. Po poročilih hrvaških listov se pripravlja sedaj v dalmatinski stranki prava velevažen preobrat in sicer v tem oziru, da bo stranka programatično priznala Srbe. Ta vest je tembolj verjetna, ker je zadnje dni imel eden izmed vodijev pravaske stranke dr. Krstelj, župan v Šibeniku, govor, v katerem je v splošno začudenje naglašal potrebo narodnega edinstva Hrvatov in Srbov.

Pomazani državni grbi v Splitu. Dne 10. t. m. so v Splitu neznane premažali po noči državne grbe na poštnih omaricah z belo barvo. Vlada je odredila zaradi tega strogo preiskavo in policija je baje že na sledu storilec.

Prestop katoliškega župnika v protestantizem. V Novi vasi pri Vinkovih je tamkajšnji katoliški župnik Rudolf Sabljic prestopil v protestantizem. Sedaj bo Sabljic vstopil v evangeljsko teološko fakulteto v Požunu, da se izobrazi za protestantskega pastorja.

Po slovenskem svetu

Poljaki na Poznanjskem. Zadnji čas primašajo listi zelo nasprotujoče si vesti o nadaljnji pruski takški napravi poznanjski Poljakom. Zdaj pa se od odločjujoče uradne strani javlja sledēce: Germanizacijsko delovanje v provinci Poznanjsko bodo nadaljevala, vendar se pa razlastitveni zakon v bližnjih letih ne bo uporabljal.

Razne stvari.

Ukraden pojub. Te dni se je audi v Milanu zelo smešen prizor. Neki slaboten pisar z imenom Ruggeri Mariani je bil smrtno zaljubljen v močno, košeno, 22 let staro silo Zofijo Lorenzi. Kolikokrat je vesnico zaljubljeni Ruggero zdihal, po svoji sladki Zofiji — na skrivem namreč. Slednji je dobil toliko sumu, da jo je začel na cesti povravljati, toda ponosna Zofija se niniči ozrla na svojega kavalirja. Pred nevi se je poročila Ruggerova serva. Pili in jedli so celo noč in Ruggero je sklenil, da se napiše toliko kotrije, da bo zjutraj obiskal svoj nesegliivi ideal. In res, zjutraj na vse zgodaj je korail zaljubljeni polenil pred stanovanjem svoje izvoljenke.

Njegov korak ni bil nič kaj trden; včer zato ne, ker je prekrokal celo drugič pa tudi zato ne, ker se je na svoj koščene dulcejne. Sprva je bil namenjen, da bo kar potrkal in stopil v njeno sobo, toda čim dalj je edil pred hišo, tem manj je imel poznam za svoj prvotni načrt. Končno se je pokazala na pragu Zofija s torzo in solnčnikom v roki. Tedaj pa Ruggeru zadrhralo srečo in misleč: »Zdaj ali nikoli, je boječe pristopil k svoji oboževanki. »Gospodiča, odite usmiljenja!« jo nagovoril Ruggero: »nisem mogel drugače.« »Kaj pa vendar želite!« ga vpraša ona srčito. »Samo par besedi, zelo važnih besedi, bi rad spregovoril z vami. Kaj morete vi važnega z menoj govoriti?« »Da, nekaj silno važnega. Tiči se vas in tiče se mene.« Zofija ga zaviljavila pogleda od nog do glave, vendar bi mu hotela reči, naj se pobejni. Po kratkem molku mu odločno odgovori: »Gospod, vi nimate meni nisar povediti. Najboljše naredite, če mi takoj spravite izpred oči.« Vjenčana gospodična, ne bodite tako dobroširni, rotim vasa,« prosi Ruggero obupan. »Z vami ne govorim da.« »Adule in trdorsčna Amaonka me zaljubljenemu Ruggeru hrbet. Ko je ne-srečni zaljubljenec uvidel, da zlepna ničesar ne opravi, se mu je mudoma porodil v mislih čisto grožen sklep. Skočil je za trdorno Zofijo, zgrabil jo za vrat, ter dal tak poljub, da se je slišal petek korakov daleč. Toda gorje revede: »Da bi se ne bil, pa bi bilo mnogo lepih sanj.« Kakor furija je z levico zgrabila koščena šivilja suhljatega sareka za jopič, desnica je pa toliko manala po njem, dokler ji ni vendar razbit na drobne kosec odletel vroke. Potem mu je dala še par zrekih s prosti roko po obrazu, tako da je viden vse mavrice, slednji je stopila v akeijo še desna noga in ubog zaljubljeni pisarek je odletel s vrokoma na cesto, vendar je bil doig in ruk. Od tistega časa se pisar in šivka niso več ne srečujeta.

Umor med aretacijo. V Moskvi je hotela policija na ulici aretirati dekla, ki je bil v njegovo spremljevanje. Mož in dekle sta se aretaciji z so silo uprla in dekle je celo ustreljena nekega stražnika. Ko sta uvidela, da je rešitev izključena, je mladenci ustrelil dekleta, na kar se je takoj sam zgrudil smrtno zadet od stražničeve krogle. Mladenci je bil uslužben v neki knjigarni. Policia je zaledovala njega in dekla radi poskusenega ropa in radi nenavnega početja.

Roosevelt in Mađari. Bivši predsednik Zedinjenih držav Teodor Roosevelt je na svojem zadnjem potovanju po Evropi obiskal tudi mad-

žarskega grofa Alberta Apponyja. Roosevelt je baje nagovoril Apponyja, da pride v Ameriko, da bo med svojimi rojaki agitiral za bedočega predsedniškega kandidata Roosevelta. Ker je v Zedinjenih državah okrog 700.000 Mađarov, upa Roosevelt, da se bo število njegovih volilcev zelo pomnožilo, ako bo šel agitirat sam grof Apponyi.

Prepir zaradi popede. Pobožna španska kraljica — vdova, mati kralja Alfonza, je zelo nevoljnja na svojega sina, ker se je sprij s papeževim vladom. Te dni ga je prav materinsko opominjala, naj se vendar poboljša, in naj rajše posluša svete dobrih kardinalov in svetih očetov, mestu da se obeša brezverskemu Canalejemu na frak. Uporni sinko je baje odgovoril svoji visoki materi, da naj se stare ženice ne brigajo za vladarske posle, kajti to ni njihova stvar, ampak je stvar mladih in odločnih mož. Mati je bila vsled tega odgovora tako užaljena, da se je nemudoma začela napravljati na pot. Preseliti se baje namerava na svoja posestva na Ogrskem. Kakor znano, je mati kralja Alfonza Habsburžanka.

Dunajska krščansko - socijalna stranka razpada. Ni dolgo tega, ko so uslužbeni dunajske cestne železnice izstopili iz krščansko - socijalne stranke, ter ustanovili svoje strokovno društvo. Temu so zdaj sledili najzvezjši pristaši te stranke — uslužbeni mestne elektrarne. V nedeljo so imeli kako buren shod, na katerem so skleili, izstopiti iz krščansko - socijalne stranke, ter ustanoviti svoje strokovno društvo. To postopanje delavec je popolnoma razumljivo. Kako pa naaj razni podkupljeni upravniki svetniki zastopajo interese delavec? Ti izstopi so pa slaba perspektiva za bodoče volitve na Dunaju.

Kadar je žena odveč, se jo odpri v blaznico. Ogrski slepar Geza Somoskóy se je s svojimi sleparjami proslavil že pred desetimi in pred dvajsetimi leti. Pred tremi leti je možak prisel od nekod iz inozemstva in se je v Budimpešti takoj poročil s svojo bivšo ljubico, ki je imela zdaj dobro idočo trgovino s prekajenim mesom. Takoj po poroki je Geza pisal svoji ljubici, neki Angležini v Londonu ter jo povabil v Budimpešto. Angležinja je res prišla in z njo je Geza živel tako imenitno, da je v par letih popolnoma uničil vetročno trgovino svoje žene. Ko ni bilo ne denarja in ne trgovine, je slepar spravil svojo ženo v blaznico. Zdravnički so pa kmalu spoznali, da je žena popolnoma zdrava, zato so jo izpustili iz blaznice. Žena je nato vložila proti svojemu možu kazensko ovadbo, na kar ga je policia aretirala.

Zdenek iz Splita. Kakor so že listi poročali, je nek Vaclav Zdenek, trgovec iz Splita s ponarejenim čekom osleparil nekega zlatarja v Marijinih varih za 14.700 K. Te dni se je mož pojavil in Inomostu in je ravnotako z ničvrednim čekom tržaške komercijalne banke izvabil nekemu zlatarju za 2000 K dragocenosti.

Cuden vzrok deportacije. Naseljevalna oblast v Washingtonu je odredila deportacijo Rachel Shenker, ki s svojimi tremi otroci že šest mesecov biva na Ellis Islandu. Že pred letom dni je prišla v Ameriko in je kot strežnica pri bolničkih si služila svoj kruh tako, da je poštano preskrbovala svoje otroke. Sin Simon se je branil obiskovati šolo, češ, da ga drugi učenci zasmehujejo in ker ni hotel ubogati, je prišel pred otročje sodišče. To je dalo naseljevalni oblasti povod, da so celo rodbino spravili na Ellis Island in da se je odredila deportacija.

Fonografična poroka. Heli nekoga protestatovskega pastorja v ameriški državi v Novem Jorku se je imela omožiti. Mlada nevesta je želela, da naj oče njene najljubše prijateljice, ki je bil tudi pastor, ima počenični govor. Na to pa kar naenkrat nevarno zholi prijatelj očetov. Da pa ustreže želji nevestini, je prišel umirajoči na originalno idejo. Prosil je, naj prinesojo k njegovemu postelji fonograf. V ta aparatu je govoril poročni govor in vprašanja, ki se stavijo na ženina in nevesto. Na to je umrl. Kmalu na to se je vršila poroka. Naučni je stal aparat, ki je ponavljal besede umrlega pastora. Kakor pravi list »Gaulois« je napravila cela ceremonija, pri kateri je mrtvi pastor kakor iz groba poročil par, poseben vtis na navzoče.

Dva otroka se v kovčagu zadržila. V odstotnosti svojih staršev sta zlezla v Devinu nek 9letni deček in njegov 10letni tovarš v veliki kovčeg. Pokrov kovčega se je zaprl in dečka nista mogla iz kovčega. Ko je mati domov prišla, sta bila otroka že zadušena. Požarna brama je tri ure poskušala dečka očiveti s tem, da jima je dovajala kisik; toda ves trud je bil zastonj.

Izpostavljeni.

Obup zapuščene.

60letna Josipina Zigler je imela že več let ljubavno razmerje z Antonom Simonom. To ljubavno razmerje je rodilo pet otrok, katerih sta dva še živa, dočim so bili trije tako srečni, da so umrli.

Zadnje čase se je namreč Simonova ljubava do Josipine vedno bolj ohlaševala, dokler ni slednji popolnoma zmrnula. Dokaz temu zmernjenju ljubezni je, da se je Simon dne 24. maja t. l. oženil z drugo žensko, ki je krstno ime Ema.

Nič ni koristilo, da je Ziglerjeva opozorila Simona na njegovo dolžnost za vzdrževanje otrok, in ravno tako ni nič pomagalo, da je Ziglerjeva obvestila ono, ki je imela postati Simonova soprona, da je Simon oženil dve otroki.

Ko je Ziglerjeva izvedela, da se je Simon oženil in da je njen upopolnoma splaval po vodi, je šla — vsa iz sebe, in sicer že dne 28. maja, torej stiri dni potem, ko se je bil Simon oženil — na njegov dom. A Simonita ni bilo doma, njegova soprona, Ema, se je pa bila zaklenila v stanovanje. Ziglerjeva je vdarila in brcnila parkrat po vratih in ponovno na ves gla zavila, da hoče Simonovi ženi, Emi, pokvariti obraz z vitriolom ali pa s karbolno kislino in da jo hoče umoriti.

Radi tega sta jo zakonska Simonova ovdajna in predvčerjšnjim se je vršila na dejelnem sodišču tržaškem tozadnem razprava proti Ziglerjevi. Ženka je priznala, da je šla k Emi Simon in da jo je tudi razčitala, tajila je pa, da bi bila izrekla inkriminirane grožnje. Ziglerjeva je bila obsojena na 2 tedna stroge ječe.

Nečloveška mati. Sobnega sličnika soprona Hermina König v Gradcu je tako nečloveško ravnala s svojo potetno hčerkko, da je bila radi tega ovadena kazenskemu sodišču. Njen mož, Josip König, je sicer dobra duša, toda večletno občevanje z divjo ženo je tudi njega tako posurovelo, da je večkrat cisto po nepotrebni pretepel svojega otroka. V pondeljek sta bila oba, mati in oče, pred kazenskim sodnikom. Pri obravnavi se je pokazalo, kako brezmejno surovo je zlasti mati postopala s svojim otrokom. Priče so izpovedali, da se otrok ves trese, kadar zapazi svojo mater. Mati se je izgovarjala, da je otroka samo kaznovala, kadar je zasušil. Priče so pa povедale, da je mati bila po svojem otroku, kar ji je ravno prišlo v roke. Premetavala ga je po tleh, butala žnij ob opravo in ob zid, tako da je bil vedno ves višnjev. Kadark se je otrok ponesnažil, je nečloveška mati s čunjo pograbila blato ter žnjim ribala otroka okrog ust. Druge priče so zopet povedale, da je mati suvala svojega otroka tako, da je več korakov daleč odletaval. Drž pravnik je predlagal da mater in za oceta najstrožjo kazeno. Ker je bil pa to prvi slučaj, da sta bila ovadena, je dal sodnik obema zaednica.

Nesreča v rudokopu. **Fondorf** 13. septembra. Danes zjutraj je vdrila voda v tukajšnjo rudokopno jamo. Paznik Golob in dva rudniška klučavničarja Bratok in Ringar so utonili. Kakor kažejo imena ponevredcev, so bili vsi trije Slovenci.

Srbija ne isče posojila. **Belgrad,** 13. septembra. Vladni organ »Samouprava« dementuje vest »Večernih Novosti«, da bi srbska vlada nameravala najeti novo posojilo.

Zopet vojaška zarota na Grškem. **Berolin,** 13. septembra. »Vossische Zeitung« javlja iz Aten, da je že nekaj dni vojaštvu po vsi kraljevini konsignirano po vojašnicah. Prišli so namreč na sled vojaški zaroti, ki je hotel strmoglavit kabinet Dragumis. Zarotniki so se baje nameravali polasti nekaterih vojašnic in skladišč v prestolnici. V zaroti je bil zapleten 3. konjeniški polk, česar polkovnika so že aretilirali. Pri zaroti je bil udeležen baje tudi bivši vojni minister.

namizna jabolka

vsake vrste v zaboljih od 25 kg naprej.
Naročila oddajam le proti povzetju.
Jakob Boles, posestnik v Zgor.
Otek st. 3, podta Radovljica.

Sprejme se takoj 3087

trgovski sotrudnik

mešane stroke.

I. KRAŠOVIC, ŽALEC.

Kot gospodinja

zeli vstopiti kuharica, izvežvana v svojem poslu.

Ponudbe se prosi pod „Gospodinja“, na upravnštvo »Slov. Naroda«.

Prodaja se mlad, jako dober hišni čuvaj, lep velik pes 3066

bernhardinec

pri M. Gogalu, mizarju na Bledu.

Gospodična

zmožna slovenske in nemške stenografske izurjena v strojepisu

želi službe.

Ponudbe na željevno poslati pod „Stenografinja“ na upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

3046

Oglejte si

ob potrebi stvari za uporabo in za darila vseh vrst moj bogato ilustrirani glavni katalog s 3000 slikami, ki ga Vam pošljemo na zahtevo gratis in franko. C. in kr. dvorni dobavitelj JAN KONRAD, Most st. 553, (Češko.)

2909

Dijaka

sprejme učiteljska rodbina na stanovanje in hrano.

Naslov pove upravnštvo »Slovenskega Naroda«.

3081

Penzionist

ali oseba, ki ima proste popoldanske

ure se sprejme

3082

za lahko in prijetno službo.

Naslov pove upravnštvo »Slov.

Naroda«.

Načrtovanje

3083

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje šole.

Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Spre-

majo se le učenci iz boljših krogov. Pension

900 K. — Natančne pojasnila daje

Ravnateljstvo.

2832

Zavod Waldsee v Gorici.

Edini gospodski mestni zavod.

V prvih vrstah se skrbi za dobro vzgojo in pouk

gojenjci, ki obiskujejo gorische c. kr. srednje

šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-

tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in deželni jeziki. Lega zelo lepa in kraj zdrav.

Hrana izvr